

Zdravice profesoru Miroslavu Greplovì k osmdesátinám

Milý Mirku! Já už to mám rok za sebou, a tak Ti teď podávám ruce zpoza té hranice, za níž se nacházejí lidé označovaní zpravidla jako *senior senior*. Slovní zdvojení jako vystříženě z Tvé studie o reduplikaci, v níž jsi svého času tak elegantně tento jazykový prostředek popsal a vyloučil. V komplexu Tvého objemného a objevného díla to byla samozřejmě jen jahůdka v čiši šampaňského. I o tom celku mám však právo se s uznáním zmínit, protože dobře vím, o čem mluvím: znám je nejen v jeho výsledné podobě, ale již od stavu zrodu. Vždyť jsme spolu sdíleli pěknou řádku let společnou pracovní a v ní jsme tak krásně – oba prudcí v myšlení i řeči – diskutovali na odborná témata, která jsme právě zpracovávali a kterými jsme doslova žili. Vždycky jsem obdivoval Tvé tíhnutí k teoretickému uchopení problematiky a k zobecňujícím závěrům, ale možná ještě více to, žeš nevytvářel pouhá apriorní strukturální schémata ani schematicky suché poznávací rastry samy o sobě a pro sebe, ale žeš vždycky usiloval proniknout pod kůži živému jazyku, naplněn úžasem nad jeho bohatstvím, různorodostí a výrazovými možnostmi. Uchvácení řečí a radost z jejího výkladu Tě neopouštěla nikdy.

Teď Tě jen z druhé strany té pomyslné věkové hranice mohu ubezpečit, že žádná hranice vlastně neexistuje, žádný řez ostrou břitvou napříč tokem času. Jak to bylo těsně před tím, tak to bude i těsně potom. Nebudeme si ovšem namlouvat, že bychom nestárli nebo že jsme v bůhvíjak dobré formě. Oba už přece hezkých pár let prožíváme na vlastní kůži úbytek sil a chátrání naší fysis. Ty máš navíc potíže s chůzí. Víím sice, že Ti to moc nepomůže, ale uvědom si prosím, kolik dalších kolegů osmdesátníků známe, kteří se s pohybují jen svízelně, a my přesto obdivujeme jejich intelektuální potenci perceptivní i tvořivou. A tento poznatek mi také dává inspiraci k tomu, co nejlepšího bych Ti mohl v dané chvíli přát: Ať Ti ještě dlouho hlava slouží jako nástroj poznání a zdroj vnitřní radosti.

Radoslav Večerka

Osmdesátiny profesora Stanislava Žaži

Letos v dubnu oslavil osmdesáté narozeniny emeritní profesor semináře východoslovanských jazyků a literatur při Ústavu slavistiky Filozofické fakulty Masarykovy univerzity PhDr. Stanislav Žaža, CSc. Narodil se 14. dubna 1929 v Brně. V roce 1948 po maturitě na reálném gymnáziu se zapsal na brněnskou Filozofickou fakultu, kde v roce 1953 ukončil studium oborů ruština – klasická filologie. Ještě za studia se stal asistentem na katedře rusistiky, již jako odborný asistent získal v roce 1966 (po znovuzavedení tohoto titulu) doktorát filozofie a v témž roce hodnost kandidáta filologických věd. V roce 1979 se habilitoval pro obor ruský jazyk a v následujícím roce byl jmenován docentem. V letech 1973–1981 byl vedoucím tehdejší katedry ruského jazyka. V letech 1980–1989 zastával funkci proděkana Filozofické fakulty. V roce 1989 byl jmenován profesorem.

Jubilant byl vědecky činný v oblasti současného ruského jazyka – především jeho skladby, dále tvarosloví, slovní zásoby, pravopisu a interpunkce. Již v roce 1956 se autorsky podílel na 1. svazku sborníkové řady *Kapitoly ze srovnávací mluvnice ruské a české* (Praha 1956) a záhy se stal spolu s R. Mrázkem a J. Bauerem spoluautorem první poválečné porovnávací skladby ruštiny, která vyšla v roce 1960 jako druhý díl *Příruční mluvnice ruštiny pro Čechy II* (2. vydání 1966, 3. vydání 1979). Ve svých dalších studiích nadále vycházel ze zkoumání syntaktické stavby ruštiny v porovnání s češtinou a od studia stavby ryze gramatické se postupně dopracoval ke studiu sémantické, zvukové a grafické stránky věty a souvětí. Tematicky s tím souvisí i výzkum vztahu syntaktické a sémantické stavby věty a souvětí k interpunkci. Těmto otázkám věnoval jubilant vedle časopiseckých statí publikaci *Ruská interpunkce* (Praha 1958) a také svou kandidátskou disertaci *Problematika interpunkce v souvislosti se syntaktickou a významovou stavbou věty a souvětí v ruštině* (Brno 1965). Dalším předmětem ju-